



Etelä-Savon kuntien edunvalvonnan kärjet vuosille 2024-2025

Kyselyvastausten yhteenkoonti 11/2023



Yhteenvetoa

- **Saavutettavuuteen** liittyvät tavoitteet korostuvat. Esim. alemman tieverkon kunto mukana lähes jokaisen kunnan vastauksessa. Fyysisen saavutettavuuden ohella myös digitaalista saavutettavuutta (laajakaista) halutaan edistää.
- Suurin osa kunnista nostanut tavoitteeksi edistää **osaavan työvoiman saatavuutta**; ratkaisuja halutaan erityisesti koulutuspalveluiden saatavuuden varmistamiseksi, rahoitusmalleihin, pienten lukioiden toimintaedellytysten turvaamiseen sekä kansainvälisten osaajien houkutteluun kuntiin.
- Isoimmat kunnat nimenneet edunajamisen kannalta keskeisiä **kehittämisalustoja** (mm. Savonlinnan Noheva)
- Kunnissa laaja tahtotila edistää **puhtaan/uusiutuvan energian ratkaisujen toteutumista** (mm. tuulivoima)
- Myös **monipaikkaisuuden** toteutumista tahdotaan edistää laajasti (mm. monipaikkaisten asujen parempi tilastointi ja huomioiminen kotikuntalaissa ja hyvinvointialueiden rahoituksessa, kaksois-/monikuntalaisuuden edistäminen)
- Lähes jokaisen kunnan edunvalvontatavoitteissa on mukana **kuntien valtionsuusjärjestelmään ja lähipalveluiden** järjestämisedellytyksiin vaikuttaminen. Myös **TE-palveluiden** järjestämisen riittävän resurssoinnin nähdään edellyttävän edunvalvontaa.
- **Itä-Suomen visiotyön** käytännön toteutuksen/jalkautuksen ja resurssoinnin varmistaminen nousee esiin monessa vastauksessa

Hyvä fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus

	Savonlinna	Mikkeli	Pieksämäki	Juva	Puumala	Kangasniemi	Mäntyharju	Enonkoski	Pertunmaa	Hirvensalmi	Rantasalmi	Sulkava
Tieliikenne	VT 14 Juva – Savonlinna - Parikkala välin kehittäminen	VT 13 parantaminen, Alemman tieverkon kunnon parantaminen ja yksityisteiden rahoituksen turvaaminen	VT 23 perusparantaminen Pieksämäen kohdalla, Alempi tieverkko (15287 Pieksämäki –Partaharju, 453 Jäppilä –Tihusniemi)	Tieliikenneinfraan riittävä rahoitus, VT5, VT14 Juva – Parikkala (yleissuunnitelman laatiminen), Kunnon parannus teillä 459, 4591, 4592, 4342, 15156, 15166, 15164, 436	Perusväylänpito (erityisesti Viljakansaarentie, Lohilahti-Virmutjoki, Partalansaarentie)	VT13 Mkl-Jkl, VT13 kevyen liikenteen yhteydet Mt 616m mt 447m mt 4421, Alempi tieverkko	VT5 (erityisesti Lusi-Koirakivi & Hietanen – Pitkäjärvi), Alempi tieverkko (erityisesti 381, 420)	Alempi tieverkko	5-tien hyödyntäminen, Lusi-Koirakivi parantaminen, kuntien pääväylien kunnostaminen	VT5 Alempi tieverkko	VT14; Tiemasse erentie 464, Hiismäentie 467	Perusparannus yhdysteillä 15169, 15176, 15178 Sulkava – Viljakansaari – Puumala, Seututien 438 Sulkava – Lohilahti – Virmutjoki
Raideliikenne	Raideliikenteen kehittäminen välillä Pieksämäki-Savonlinna-Parikkala: Henkilöliikenteen aloittaminen välillä Kellarpelto – Pieksämäki, Ratasiltainvestointi Savonlinnan Laitaatsalmeen raideväliille Savonlinna – Pieksämäki Raidevälin Parikkala - Savonlinna – Pieksämäki sähköistäminen, Ostoliikenteen jatkaminen välillä Savonlinna – Parikkala	3h junayhteyden kehittäminen Kuopiosta ja Joensuusta Helsinkiin / Itärata, Savonradan liikenteen kehittäminen	Kouvola-Kuopio sekä Jyväskylä-Pieksämäki ratojen palvelutason parantaminen ja vuorotarjonnan lisääminen työmatkaliikennettä tukemaan Pieksämäki-Varkaus-Joensuu raideliikenne (yksi päivittäinen vuoro lisää suuntaansa nyk.2:n lisäksi)				Savon radan yhteydet ja kehittäminen		Julkisen liikenteen lisääminen; mm. Lahti-Mikkeli junarata		Junarata ja asema/seisake +ylikulkusilta aseman seudun liikenneturvallisuutta parantamaan	
Tietoliikenne		Laajakaistayhteyksien varmistaminen harvaan asutuilla alueilla	Laajakaistahankkeiden rahoitusperiaatteet	Kuntien maksuosuuksien oikeudenmukainen määräytyminen laajakaistahankkeissa, valokuidun rakentaminen myös ilmajohtoina mahdolliseksi julkisen tuen hankkeissa		Tietoliikenneyhteyksien ja valokuituverkon kattavuuden parantaminen	Laajakaistahankkeiden rahoitusperiaatteet (kuntien maksuosuudet yhtenäistettävä)	Haja-asutusalueen digitalisaatio (mm. etätyö ja digitaaliset palvelut)	Valokuiturunkoverkkojen ja tietoverkkojen toimivuuden turvaaminen ja hyödyntäminen palveluiden rakentamisessa.	Kattavat tietoliikenneyhteydet		Kuntien omarahoitusosuutta laajakaistahankkeissa pienennettävä (Sulkavalla 33 %), koska kyseessä on kansallisen tason strateginen asia
Lentoliikenne	Savonlinnan lentoaseman ja lentoliikenteen kehittäminen											
Muut		UPM/Pelloksen – teollisuusalueen ja logistiikan kehittäminen	Pieksämäelle on tavoitteena kehittää valtakunnallinen raakapuun terminaali- ja kuormauspaikka		Hätingvirkkan silta, Saimaan sisävesiliikenteen ja satamien sähköistämisen edistäminen	Toimivat , vähintään nykytasoiset joukkoliikennepalvelut ja matkaketjut		Hanhivirkkan siltahanke		Vaihtoehtoisten polttoainelajien jakeluverkon saatavuuden kehittäminen		

	Uudistuvat elinkeinot ja tki-toiminta											
	Savonlinna	Mikkeli	Pieksämäki	Juva	Puumala	Kangasniemi	Mäntyharju	Enonkoski	Pertunmaa	Hirven salmi	Rantasalmi	Sulkava
Koulutus ja osaaminen	Korkeakoulutuksen kehittäminen ’Savonlinnan mallilla’, jossa ammattikorkeakoulun rakenteiden päälle rakennetaan yliopistotasoista koulutusta ja tutkimusta, Ammatillisen koulutuksen kehittäminen Savonlinnan seutukunnassa		2. asteen ja ammattikorkeakoulutuksen säilyttäminen paikkakunnalla ja aloituspaikkojen lisääminen	Osa avan työvoiman turvaaminen	Etäopetuskok eilun käynnistäminen	Lukiokoulutus pienissä kunnissa koulutuspalvelujen alueellinen saatavuus KV osaajien houkuttelu TKI-toiminnan edistäminen myös maaseutukunnissa	Osaavan työvoiman turvaaminen (mm. räätälöidyt koulutukset)	Osaavan työvoiman turvaaminen ammatillisen ja korkea koulutuksen riittäväällä rahoituksella, Pienten kuntien yrittäjien tukeminen	Yritysten lisääminen ja vahvistaminen (osaava työvoima) Maaseudun kehittäminen, Uusien toimintatapojen ja verkostojen edistäminen mm. lähiruuan ja –tuotteiden tuottamisessa	Työper äisen maahanmuuton lisääminen	Lukiokoulutus	Integroidaan yliopistoja ja ammattikorkeakouluja toisiinsa Savonlinnan korkeakoulukeskus- ja teknologiapuistomallilla, Pienten lukiodien valtionosuudet säilytettävä Lukiodien erityisen koulutustehtävän saantia tuettava kansallisella tasolla
Kehittämisalustat ja elinkeinoelämän kärjjet	Teknologiapuisto Nohevan kehittäminen (valtion rahoitusta Business Nohevaan, kuitulaboratorion laajentamiseen, sähköautomaatiolaboratorioon + professuureihin)	Kansallisarkiston massadigitointi, Memory Lab – investointi, EcoSairila - uudenlainen ympäristöliiketoiminnan keskus, Blue Economy Mikkeli - osaamiskeskus (BEM)	Vaalijalan tuki- ja osaamiskeskuksen säilyttäminen ja kehittäminen valtakunnallisten erityispalvelujen tuottajana (asema tulisi turvata myös lainsäädännöllä), +Sateenkaaren erityiskoulun säilyttäminen ja kehittäminen. (tuottaa valtakunnallisesti erityispalveluita ja vahvistaa Vaalijalan palveluiden tuottamista)			Puulan nostaminen kehittämisalustaksi + Saimaa –brändin rinnalle, Alueellinen ja paikallinen tapahtumatuotanto, Virkistys- ja vapaa-ajan alueiden ja reitistöjen kehittäminen ja markkinointi	Luontomatka ilun kehittäminen					
Tuettavia hankkeita ym.	Savonlinnan kansallinen kaupunkipuisto, Valtion toimintojen kehittäminen Savonlinnassa (Velkaneuvontakeskus, Museovirasto, Metsähallitus)	Sodan ja rauhan keskus Muisti, Saimaa Geopark,	Valtion laitosten sijoittuminen (Naarajärven vankilan säilyttäminen)		arvonlisäveron alarajahuojenuksen poisto (HO) peruttava (10 % →14 %), vaikuttaa negatiivisesti suoraan yrityksiin.							Vankilaverkko Etelä-Savossa pidettävä nykyisellään (Sulkavan vankila)
Uusien energian ratkaisut	seutukaupunkiohjelma, jossa yhtenä tavoitteena ’Puhtaan energian siirtymää toteuttavien aurinko- ja tuulivoimainvestointien mahdollistaminen Itä-Suomeen		Ratkaisut uusiutuvan energian tuotannon sijoittumisen pullonkauloihin, Valtakunnallisia sähköjakeluverkkoja kehittävä Itä-Suomessa tasapuolisesti Länsi- ja Etelä-Suomen kanssa. Uusiutuvan energian tuotantoalueiden kiinteistöverotus säilyttävä nykytuotoisena			Vihreän siirtymän rahoitusmahdollisuuden turvattava kattavasti Etelä-Savon maakunnassa (mm. vaihtoehtoiset energiatuotantomuodot)			uusiutuvien energiamuotojen lisääminen)ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen (mm. Kuortin aurinkosähköpuiston edistäminen)		puhtaan energian ratkaisut; puolustusvoimien tulee sallia tuulivoiman rakentaminen myös lähelle itärajaa mahdollisuuksien mukaisesti	

Hyvinvoivat ihmiset ja ympäristö

	Savonlinna	Mikkeli	Pieksämäki	Juva	Puumala	Kangasniemi	Mäntyharju	Enonkoski	Pertunmaa	Hirvensalmi	Rantasalmi	Sulkava
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen	Savonlinnan ja Länsi-Pohjan sairaaloiden asema ja rahoitus turvattava lainsäädännössä		Tasavertaisten palvelujen turvaaminen ml. hälytys- ja turvallisuuspalvelut sekä toimiva infrastruktuuri harvaan asutuilla alueilla	Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen, Kuntalaisten sote- ja pelastuspalveluiden turvaaminen riittäväillä resursseilla	Saaristokuntalaisen turvaaminen alueiden elinvoiman kehittäminen	Hyvinvointialueen rahoitus Kuntien valtionrahoituksen määräytymisen perusteet Erityisesti sivistystoimen osalta riittävä rahoitus	Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen (oikeudenmukaisuus, ennustettavuus & yksinkertaisuus) , Lähipalvelujen turvaaminen (sote, palo- ja pelastus, poliisi), siten että kansalaisten turvallisuus ja kohtuulliset vasteajat voidaan turvata	Savonlinnan sairaalan asema ja rahoitus Hyvinvointialueen rahoitus siten, että sote palvelut voidaan tarjota lähipalveluina Pienten kuntien elinvoiman edistäminen (kehittämiskapasiteetin turvaaminen)	Lähipalveluiden, erityisesti sote, turvaaminen hy-alueella	Kunnan itsenäisyyden säilyttäminen Kuntien erityistarpeet ja tasapuolisuus huomioiva valtionosuusjärjestelmä, Terveys- ja pelastustoimien palveluiden säilyminen kunnassa	Valtionosuusdistuksessa huomioitava ikääntyvät kunnat (ennaltaehkäisevää ja terveyttä edistävää toimintaa), Pelastus-, sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden varmistaminen (väestönkehityksen tukemiseksi)	Valtion turvattava hyvinvointialueen rahoitus (pienien kuntien sote lähipalvelut), Savonlinnan sairaalan erityisasema erillisrahoituksella turvattava, Saaristolain päivitys ei saa heikentää saaristokuntien rahoitusta.
Kuntien työllisyyspalvelut	Savonlinnan seudun kunnille (Svl, Enonkoski, Sulkava, Rantasalmi) poikkeuslupa omaan työvoimapalvelualueeseen, työllisyyden kuntakoikeilussa luotujen järjestelmien hyödyntäminen			TE24- uudistuksessa turvattava paikallisiin tarpeisiin reagointi työvoimapalvelualueiden sisällä, kuntakoikeilussa luotujen toimintamallien hyödyntäminen		TE-uudistuksen resurssit kunnille	Työllisyydenhoidon tulee olla jatkossakin paikallista. Työmarkkinatuen kuntaosuus ei saa jäädä kuntien maksettavaksi	Savonlinnan seudulle oma työllisyysalue elinvoiman turvaamiseksi.	TE-uudistuksen resurssien turvaaminen, Kumppanuuksin ja kansalaisyhteiskunnan rakentaminen järjestöjen ja kansalaisaktiivien kanssa		Rahoituksen saaminen kunnan uusille tehtäville; työllisyysuudistus ei saa lisätä taloudellista rasitusta	
Monipaikkaisuuden edistäminen		Monipaikkaisuuden edistäminen		Monipaikkaisuuden edistäminen (kaksoiskuntalaisuuden pilottikunta, kotikuntalaki)		Monipaikka-asumisen kehittäminen (ml. kotikuntalaki, monikuntalaisuuskokeilu)	Monipaikka-asumisen kehittäminen (esteiden poistaminen mm. kaavoituksen, rakennusvalvonnan, laajakaistayhteyksien ja hyvinvointipalvelujen osalta)		Monipaikkaisuuden vahvistaminen (mm. verotuksen keinoin)	Monipaikkaisuuden mahdollistaminen paremmin		

